

درس پنجم پیمان جوانمردان

«همه چیزم را بردند. تمام داراییم را. حالا با چه رویی به خانه بروم؟ جواب بچه هایم را چه بدهم؟»

پیرمرد گریه می کرد، این کار در منطقه حجاز عادی شده بود و هر روز اموال مردان و زنان زیادی به غارت می رفت و خودشان نیز یا کشته می شدند و یا مانند این پیرمرد زخمی و درمانده رها می شدند.

اشک های پیرمرد قلب جوان ها را به درد می آورد. خشم و ناراحتی نمی گذاشت هیچ کدام سخنی بگویند. اما بالاخره یک نفر سکوت را شکست:

— «تا کی می خواهید ببینید و کاری نکنید؟ مگر با غصه خوردن، مشکل ناتوانان حل می شود؟ همین امروز جوانان شهر را جمع کنید تا با هم فکری کنیم. ما باید به این وضعیت پایان دهیم.»

عده ای از جوانان مکه در خانه ای جمع شدند. آنها که حدود بیست نفر بودند چشم ها را به دلسوزترین جوان شهر دوخته بودند تا سخن را آغاز کند. و محمدامین سخن را آغاز کرد: ...

آنان با هم پیمان بستند از این پس هر کجا دیدند کسی مورد ظلم و ستم دیگران قرار گرفت، به یاری اش بشتابند. رسول اکرم **صلی الله علیه و آله** بعدها درباره این

پیمان می فرمود :

من پیمانی بسته‌ام که دوست ندارم آن را با هیچ چیز دیگری عوض کنم. همان پیمانی که اگر همین حالا هم کسی مرا به آن دعوت کند بی درنگ می‌پذیرم و به یاری‌اش می‌شتابم.^۱

یکی از نشانه‌های دوستان خوب، همیاری و کمک به یکدیگر است. ارزش این دوستان وقتی مشخص می‌شود که بدانیم کمک آنها چقدر می‌تواند ما را در رسیدن به موفقیت یاری کند.

امام صادق **علیه السلام** می‌فرماید :

مؤمنان برادر و هم‌چون اعضای یک پیکرند. هرگاه بیماری به سراغ عضوی از بدن بیاید، بقیه اعضا نیز درد را احساس می‌کنند.^۲

سعدی، شاعر سخنور فارسی با استفاده از این حدیث گرانبها، شعر زیبایی سروده است که به زبان‌های مختلف دنیا ترجمه و بر ساختمان سازمان ملل نقش بسته است :

بنی‌آدم اعضای یک پیکرند که در آفرینش ز یک گوهرند
چو عضوی به درد آورد روزگار دگر عضوها را نماند قرار

۱- شرح نهج البلاغه، ج ۱۵، ص ۲۰۳.

۲- کافی، ج ۲، ص ۱۶۶.

قرآن کریم با توجه به اهمیت برادری و اتحاد مسلمانان، آنان را به همیاری با یکدیگر سفارش کرده و می‌فرماید :

«...تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ...»^۱

در نیکی و پرهیزکاری همدیگر را یاری کنید، ولی در گناه و دشمنی یار یکدیگر نباشید.

فعالیت کلاسی

به موارد زیر توجه کنید و تعیین کنید که در کدام یک از آنها تعاون و همیاری درست و در کدام یک نادرست است. هنگامی که :

- ۱- هم کلاسی ما برای یادگیری درس از ما کمک می‌خواهد.
- ۲- در جلسه امتحان، یکی از دوستانمان پاسخ سؤالات امتحانی را نمی‌داند.
- ۳- دوستان ما مشغول تهیه روزنامه دیواری هستند.
- ۴- مرد یا زن سال خورده‌ای در اتوبوس ایستاده و ما روی صندلی نشسته‌ایم.
- ۵- یکی از دوستانمان برای اذیت دیگران نقشه می‌کشد.
- ۶- تعدادی از بچه‌ها با هم قرار می‌گذارند که به عبادت دوست بیمارشان بروند.
- ۷- خواهر کوچک ما از ما می‌خواهد که نماز خواندن را به او یاد دهیم.

موانع همیاری

همه می‌دانند که همکاری چقدر برایشان سودمند است، اما گاهی می‌بینیم که در انجام بعضی از کارها به هم کمک نمی‌کنند. می‌دانید چرا؟

۱- سوره مائده، آیه ۲.

● نوجوانی را تصور کنید که تعدادی میهمان به خانه‌شان آمده است و مادرش از او می‌خواهد که در خرید و یا پذیرایی به او کمک کند، ولی او بهانه می‌آورد و کمک نمی‌کند. شما علت این کار را چه می‌دانید؟

● گاهی در یک مسابقه فوتبال بعضی از بازیکنان با هم تیمی‌های خود همکاری خوبی ندارند و سعی می‌کنند فقط خودشان گل بزنند. چرا؟
برای همکاری نکردن با دیگران بهانه‌های مختلفی وجود دارد. در مثال اول، تنبلی نوجوان و در مثال دوم خودخواهی بازیکنان به آنها اجازه همکاری با دیگران را نمی‌دهد.

فعالیت کلاسی

شما هم می‌توانید با دوستانتان گفت‌وگو کرده و با مثال به نمونه‌های دیگری از این بهانه‌های بی‌جا اشاره کنید.

۱ > ۲۰۰۰

کامل‌ترین دین آسمانی، از مؤمنان می‌خواهد نه تنها در کارهایشان همیاری و اتحاد داشته باشند بلکه بسیاری از عبادت‌هایشان را نیز به صورت گروهی انجام دهند و این عبادت‌های جمعی را از عبادت‌های فردی والاتر می‌شمارد.

امام رضا **علیه السلام** درباره ارزش نماز جماعت می‌فرماید :

هر رکعت نماز جماعت به اندازه دو هزار رکعت نماز که به تنهایی خوانده شود ارزش دارد.^۱

۱- وسائل الشیعه، ج ۸، ص ۲۹۰.

نماز جماعت یکی از زیباترین و ارزشمندترین نمونه‌های همدلی مسلمانان با یکدیگر است. وقتی ما همگی در صف‌های منظم و شانه به شانه یکدیگر می‌ایستیم و به صورت هماهنگ به راز و نیاز با معبود خود می‌پردازیم، قلب‌هایمان بیشتر به خداوند توجه پیدا می‌کند و خداوند نیز ما را بیشتر دوست می‌دارد. علاوه بر این نماز جماعت، فواید دیگری نیز برای مسلمانان دارد:

آگاهی از حال مؤمنان

یکی از کارهای خوبی که از زمان پیامبر اکرم **صلی الله علیه و آله** تاکنون در میان مسلمانان رایج بوده است، آگاهی از حال بقیه مؤمنان در نماز جماعت است. در تاریخ زندگی رسول خدا می‌خوانیم که هرگاه ایشان کسی را سه روز در نماز جماعت نمی‌دیدند، سراغش را می‌گرفتند. اگر بیمار بود به عیادتش می‌رفتند و اگر مشکلی داشت به یاری‌اش می‌شتافتند.

فعالیت کلاسی

به نظر شما برگزاری نماز جماعت چه فایده‌های دیگری می‌تواند داشته باشد؟

قطره در دریا

— آقا اجازه، همه آمده‌اند. با شما می‌شویم سی نفر!
آقای هادی پور نگاهی به ساعتش می‌کند و به آقای راننده می‌گوید: بهتر است راه بیفتیم. ممکن است دیر شود.
اتوبوس راه می‌افتد. من هم مثل احمد برای اولین بار در راهپیمایی روز قدس شرکت می‌کنم.

آخرین جمعه ماه مبارک رمضان است. هر قدر که به محل نماز جمعه نزدیک تر می شویم جمعیت بیشتر می شود. احمد هم مثل من با تعجب به این جمعیت انبوه چشم دوخته است. در طول مسیر، صندوق هایی کمک های مردم به برادران و خواهران فلسطینی را جمع آوری می کند. چند خبرنگار هم از مردم فیلم و عکس می گیرند. صدای شعار تمام فضا را پر کرده است. در بین جمعیت مردی نوشته های بزرگ «مرگ بر اسرائیل» را بین مردم پخش می کند. جلو می روم و دو تا می گیرم. حالا من و احمد هم مثل بقیه مردم، مرگ بر اسرائیل خودمان را بالا گرفته ایم. وارد محل نماز جمعه می شویم و در یکی از صف ها می نشینیم. آقای هادی پور هم کنار ما نشسته است. کم کم صدای شعارها قطع می شود و امام جمعه به جایگاه می آید و خطبه^۱ نماز جمعه را شروع می کند.

او پس از ستایش خداوند و صلوات بر پیامبر اکرم و اهل بیت او **علیهم السلام** مردم را به تقوا دعوت می کند و سپس درباره مسائل اخلاقی و اجتماعی صحبت می کند. آن گاه سوره کوچکی از قرآن را می خواند و روی صندلی می نشیند.

می ایستم و به احمد می گویم بلند شو، الان نماز شروع می شود. احمد به من نگاهی می کند و می گوید مگر فراموش کردی؟ دیروز که آقای هادی پور احکام نماز جمعه را توضیح می داد، گفت: نماز جمعه دو تا خطبه دارد. الآن هم امام جمعه باید بلند شود و خطبه بعدی را بخواند. این دو خطبه به اضافه دو رکعت نماز جمعه، جایگزین نماز ظهر می شود؛ بنابراین دو خطبه جزء نماز جمعه است.

در این هنگام آقای هادی پور که می بیند ما با هم حرف می زنیم، اشاره می کند که ساکت باشیم؛ چون موقع خواندن خطبه ها، همه باید ساکت باشند و به خطبه ها گوش کنند.

امام جمعه در این خطبه هم به ستایش خداوند و صلوات بر پیامبر و دعوت مردم به پرهیزکاری می پردازد و سپس درباره مسائل مختلف ایران و جهان صحبت می کند و در آخر هم با خواندن سوره ای کوتاه، خطبه را تمام می کند.

۱- به سخنان امام جمعه قبل از اقامه نماز جمعه، خطبه می گویند.

حالا همه در صف ایستاده ایم و منتظریم که نماز جمعه شروع شود.

اللَّهُ أَكْبَرُ؛ تکبیرة الاحرام...

تلویزیون تصاویر راهپیمایی امروز را نشان می دهد، احساس بزرگی می کنیم. من هم یکی از این جمعیت انبوه هستم که از مردم بی پناه فلسطین حمایت کرده ام. درست است که روز قدس سالی یک بار، در ماه مبارک رمضان برگزار می شود ولی نماز جمعه هر هفته هست.

شیوه اقامه نماز جمعه

نماز جمعه مانند نماز صبح دو رکعت است و به ترتیب زیر اقامه می شود:
پس از تکبیرة الاحرام امام جمعه، ما نیز نیت می کنیم و الله اکبر می گوئیم. سپس هنگامی که امام جمعه حمد و سوره نماز را می خواند ما سکوت می کنیم. پس از حمد و

سوره امام، همگی قنوت می خوانیم و سپس به رکوع می رویم و بعد سجده ها را به جای می آوریم و برمی خیزیم. در رکعت دوم نیز هنگام قرائت حمد و سوره امام سکوت می کنیم. پس از حمد و سوره امام، به رکوع می رویم و بعد از برخاستن از رکوع، به همراه امام قنوت می خوانیم و پس از قنوت به سجده می رویم و سپس تشهد و سلام نماز را می خوانیم.

خود را امتحان کن

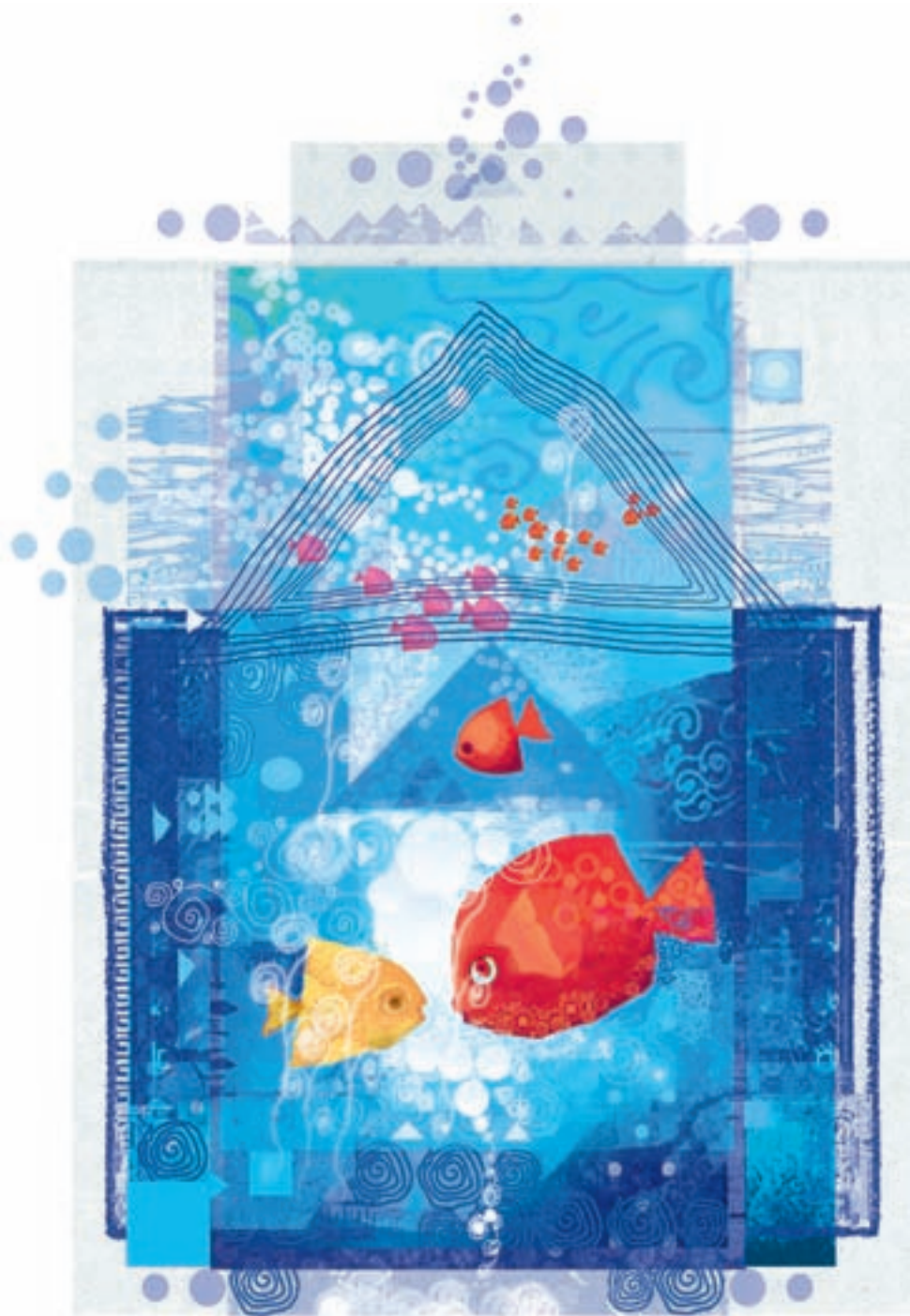
- ۱- ما در چه کارهایی نباید با یکدیگر همیاری کنیم؟
- ۲- چرا خداوند مهربان نماز جماعت را بیشتر از نمازهای فردی دوست دارد؟
- ۳- نماز جمعه چگونه خوانده می‌شود؟
- ۴- به نظر شما چه کمک‌های دیگری می‌توانیم به مردم مظلوم فلسطین بکنیم؟
- ۵- این شعر سعدی را در چند سطر توضیح دهید :
مورچگان را چو بود اتفاق^۱ شیر ژیان^۲ را بدراند پوست

پیشنها

آنچه در درس خواندید، گزارشی از اولین تجربه حضور یک دانش آموز در راهپیمایی و نماز جمعه بود. شما هم می‌توانید جمعه آینده با معلم محترم و یا یکی از بزرگ‌ترهائیتان به نماز جمعه بروید و درباره آن گزارشی بنویسید و در کلاس برای دوستانتان بخوانید.

۱- اتفاق : همبستگی.

۲- ژیان : درنده.

درس ششم به سوی پاکی

با تعجب به او نگاه کرد و گفت: این چه سؤال است؟ یعنی واقعاً نمی‌دانی آب چیست؟ آب همه زندگی ماست. اگر آب نبود هیچ کدام از ما بیشتر از چند لحظه زنده نمی‌ماندیم.

ماهی بزرگ این را گفت و از کنارش گذشت.

او این جواب را از سایر ماهی‌ها هم شنیده بود، اما هنوز نمی‌دانست کجا می‌تواند آب را پیدا کند. با خودش می‌گفت: اگر آب این قدر مهم است، پس چرا من تا به حال آن را ندیده‌ام...؟!

روزها می‌گذشت و ماهی کوچک هم چنان در جست‌وجوی آب بود. یک روز وقتی در آب‌های کم عمق کنار ساحل مشغول بازی بود، موج بلندی آمد و او را بر روی شن‌های گرم ساحل انداخت.

نفسش بند آمد و بی‌اختیار بالا و پایین پرید. با تمام توان سعی کرد خود را نجات دهد. اما تلاشش بی‌فایده بود و بالاخره خسته و بی‌حرکت بر روی زمین افتاد.

در حالی که دهانش از بی‌آبی باز و بسته می‌شد، چشم به دریا دوخته بود و به ماهی‌هایی که در آن بالا و پایین می‌پریدند، نگاه می‌کرد. او حالا می‌فهمید آب چیست و چقدر ارزش دارد ...

دیگر امیدی به زندگی نداشت، ناگهان موج بلندی به ساحل آمد و آب اطرافش را فراگرفت. این آخرین فرصت بود تا بتواند خود را با آب همراه کند و ...

نعمت‌های ناشناخته

تصور کنید اگر آرزویی داشته باشید که خداوند همین الان آن را برآورده کند؛ از او چه می‌خواهید؟

ما معمولاً آرزوی چیزهایی را می‌کنیم که آنها را نداریم. اما آیا تاکنون به چیزهایی که داریم توجه کرده‌ایم؟ همان نعمت‌هایی که سایر مردم آرزوی داشتن آنها را می‌کنند.

امام حسن **علیه السلام** دربارهٔ این بی‌توجهی به نعمت‌ها می‌فرماید:

تصور کنید که همین امروز به سختی بیمار شده‌اید. سرماخوردگی شدید، چشم‌درد یا دندان‌درد! هرکدام از این بیماری‌ها می‌تواند تا مدتی تمام برنامه‌های زندگی ما را به هم بریزد. در این زمان است که ارزش سلامتی خود را بهتر می‌فهمیم. ما زمانی ارزش سلامتی خود را درک می‌کنیم که برای مدتی آن را از دست بدهیم. اما چه برنامه‌ای می‌تواند سلامتی ما را تا زمانی طولانی تضمین کند.

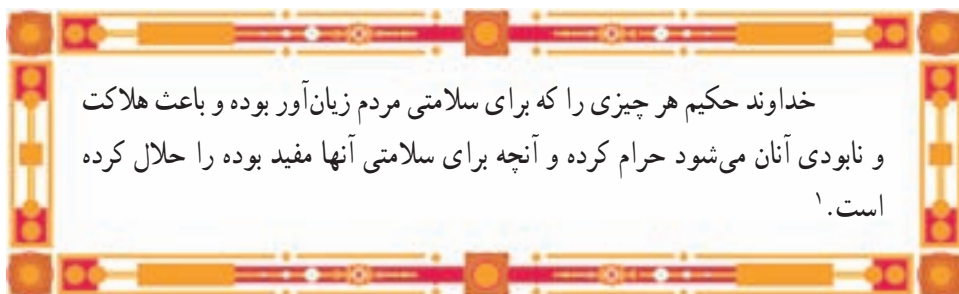
فعالیت کلاسی

اگر به فروشگاه‌های لوازم خانگی سری بزنید، در کنار هر دستگاه، کتابچه راهنمایی را می‌بینید که شیوه‌نگهداری و استفاده صحیح از آن دستگاه را به خریداران آموزش می‌دهد.

۱- بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۵.

- ۱- بهترین کسی که می‌تواند شیوه درست نگهداری از یک دستگاه را به مردم بیاموزد کیست؟
- ۲- می‌دانید بی‌توجهی به این کتابچه‌ها، چه نتیجه‌ای را برای خریداران در پی خواهد داشت؟

امام رضا علیه السلام می‌فرماید :

توجه داشته باشیم که احکام اسلام، تنها برای حفظ سلامتی جسم ما بیان نشده است و در بسیاری از موارد، عمل به این احکام، سلامتی روح ما را نیز تضمین می‌کند.

راه سلامت

یکی از سفارش‌های دین اسلام برای محافظت از انسان، دوری از چیزهای نجس و ناپاک است.

این مسئله آن‌قدر اهمیت دارد که عبادتی مانند نماز با تمام اهمیتی که دارد وابسته به طهارت است و اگر کسی با لباس و یا بدن نجس نماز بخواند، نمازش باطل است.^۲ به علاوه خوردن خوراکی‌هایی که در اثر تماس با نجاسات، نجس شده‌اند، در دین اسلام حرام است. ما در ادامه این درس به بررسی برخی از این نجاسات خواهیم پرداخت.

۱- علل الشرائع، ج ۲، ص ۵۹۲.

۲- برای این حکم استثنایی وجود دارد که در سال آینده به آنها خواهیم پرداخت.

خون

خونی که در بدن انسان جریان دارد، مایعی ارزشمند است که بدون آن، ادامهٔ زندگی غیرممکن است. خون بعد از خارج شدن از بدن انسان نجس می‌شود و مسلمانان باید از تماس با آن خودداری کنند و برای نماز حتماً آن را پاک کنند. به یاد داشته باشیم که نه تنها خون انسان، بلکه خون حیوانی که خون جهنده دارد^۱ نیز نجس است.

ادرار و مدفوع

مواد زائد و سمی که برای بدن خطرناک و بیماری‌زا هستند، توسط کلیه‌ها جمع‌آوری و به صورت ادرار از بدن خارج می‌شوند. دفع این آلودگی‌ها آن قدر مهم است که اگر کلیه‌ها به هر دلیلی نتوانند آنها را از بدن خارج کنند، در مدت کوتاهی انسان جان خود را از دست می‌دهد. بنابراین، تماس با این مایع آلوده می‌تواند ما را در معرض بیماری‌های مختلف قرار دهد.^۲

مسلمانان باید بعد از هر بار ادرار کردن، محل آن را با آب شست و شو دهند. این کار برای نمازگزاران واجب است. توجه داشته باشیم که نه تنها ادرار و مدفوع انسان، بلکه ادرار و مدفوع حیوانات حرام گوشت^۳ نیز نجس است و اگر با بدن و لباس ما تماس پیدا کنند، باید پاک شوند.

سگ

تمام اجزای بدن سگ (گوشت، استخوان، مو، ناخن) و رطوبت‌های آن نجس

۱- یعنی حیواناتی که وقتی سر آنها بریده می‌شود خون آنها با فشار از رگ‌هایشان خارج می‌شود.

۲- دانشنامهٔ رشد.

۳- مانند گربه، موش و خرگوش.

است و مردم باید از تماس غیر ضروری با آن خودداری کنند.
پیامبر اعظم **صلی الله علیه و آله** ضمن سفارش مردم به دوری از سگ‌ها می‌فرماید:

فرشتگان به خانه‌ای که در آن سگ وجود داشته باشد، وارد نمی‌شوند.^۱

طبق راهنمایی اسلام، مسلمانان می‌توانند از سگ‌ها در نگهبانی و یا شکار استفاده کنند، اما برای این ارتباط باید حد معینی وجود داشته باشد. شخصی نزد امام صادق **علیه السلام** آمد و پرسید: آیا می‌توانم برای شکار از سگ استفاده کنم؟ امام فرمود: بله، اما فراموش نکن که هرگز نباید آن را به داخل خانه‌ات^۲ ببری.

بیشتر بدانیم

همنشین سگ

در بعضی از کشورها، سگ‌ها مانند یکی از اعضای خانواده با انسان‌ها در یک مکان غذا می‌خورند، می‌خوابند و زندگی می‌کنند.
هنوز به درستی معلوم نیست که تماس با سگ چه تأثیراتی بر روح انسان می‌گذارد، اما نگاهی به بیماری‌های رایج در این کشورها، بخشی از تأثیرات جسمی این ارتباط را به ما نشان می‌دهد.

برای مثال، هاری بیماری کشنده‌ای است که منشأ ویروسی دارد و معمولاً از طریق سگ به انسان منتقل می‌شود. بسیاری از سگ‌ها بدون اینکه در ظاهر نشانه‌ای از این بیماری داشته باشند، این ویروس کشنده را در بدن خود نگاه می‌دارند. کافی است کوچک‌ترین خراش یا زخمی در پوست انسان ایجاد شود، تا این ویروس از سگ به

۱- مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۴۵۳؛ فایدهٔ وارد شدن فرشتگان به خانه این است که وقتی آنها وارد خانه‌ای می‌شوند برای اهل خانه دعا می‌کنند و رحمت الهی را برای آنها از خداوند درخواست می‌کنند.

۲- منظور از داخل خانه، اتاق‌ها و بخش‌هایی است که معمولاً در آنها زندگی و استراحت می‌کنیم و محوطهٔ حیاط، باغچه و ... را شامل نمی‌شود.

انسان منتقل شود. البته گاهی هم این انتقال بدون هیچ خراش و به دلایل ناشناخته دیگر صورت می‌گیرد.

ممکن است این تصور برای عده‌ای به وجود بیاید که با تزریق واکسن هاری، می‌توانیم از بیماری پیشگیری کنیم و دیگر مشکلی باقی نمی‌ماند. اما دانشمندان تاکنون بیش از ۴۵ بیماری مختلف را شناسایی کرده‌اند که از طریق سگ به انسان منتقل می‌شود. بنابراین، تزریق هیچ واکسنی نمی‌تواند انسان را از خطرات بسیاری که در کمین اوست، رهایی بخشد.^۱

این تازه بخش کوچکی از مشکلات جسمی است که از ارتباط با سگ به وجود می‌آید. بدون شک، دانشمندان برای شناخت همه بیماری‌های روحی و جسمی که از این حیوان به انسان منتقل می‌شود، نیازمند سال‌ها مطالعه و تحقیق هستند. در چنین شرایطی است که هر قدر یافته‌های علمی دانشمندان گسترش می‌یابد، ارزش احکام نورانی اسلام مشخص‌تر می‌شود.

تا اینجا دانستیم که خون، ادرار، مدفوع و سگ نجس‌اند و در صورتی که لباس یا بدن انسان، در اثر تماس با آنها آلوده شود باید پاک شوند، اما چگونه؟

مُطَهَّرَات (پاک‌کننده‌ها)

آخرهای زنگ ورزش بود. حمید که خیلی خسته شده بود اجازه گرفت، از بازی بیرون آمد و کنار حسین نشست. هنوز با هم احوال‌پرسی نکرده بودند که یک دفعه نگاه حسین به آرنج دست حمید افتاد و گفت: حمید، از دستت خون می‌آید؟ حمید به دستش نگاه کرد و گفت: وای! کی این طوری شد؟ پس چرا خودم متوجه نشدم؟ حتماً همان وقتی که برای گرفتن توپ روی زمین شیرجه زدم این طور شد. عیبی ندارد، الآن درستش می‌کنم. او آستینش را - که کمی هم خونی شده بود - بالا زد و سپس دستمال تمیزی روی

۱- دانشنامه رشد.

دستش گذاشت و گفت: این طوری خونس کم کم بند می‌آید.

آن شب حسین برای نماز به مسجد رفته بود، بعد از نماز حمید را هم در مسجد دید. وقتی پیش او رفت با تعجب گفت: بینم لباس خونری‌ات را برای نماز عوض نکردی؟
— ای بابا! مگر چقدر بود که به خاطرش لباسم را عوض کنم؟
— اصلاً با دست نجس چطور وضو گرفتی؟ نکند دستت را هم قبل از وضو نشسته‌ای؟

— یک ذره خون که شستن ندارد. تو هم خیلی سخت می‌گیری.
— فکر می‌کنم هم وضویت باطل است و هم نمازت.
— چرا؟ مگر نماز و وضوی من چه اشکالی داشت؟
به نظر من بهتر است برویم پیش حاج آقای موسوی، امام جماعت مسجد و از او

پرسیم.

حاج آقای موسوی بعد از شنیدن حرف‌های آنان، رو به حمید کرد و گفت: پسر، برای پاک کردن چیزی که نجس شده است، اول باید خود نجاست را از بین ببریم، بعد جای آن را هم با آب بشویم. در حقیقت شستن با آب، دست را پاک می‌کند. حالا آیا شما این دو کار را انجام داده‌اید تا دستتان پاک شود؟
— فکر می‌کنم دستم نجس مانده است، چون هیچ‌کدام از این کارها را انجام ندادم.

— حسین از آقای موسوی پرسید: هر چیزی که نجس می‌شود، حتماً باید با آب شسته شود تا پاک شود؟

— البته آب اصلی‌ترین پاک‌کننده است، اما برای پاک کردن بعضی از نجاسات لازم نیست حتماً آنها را بشویم. مثلاً وقتی کف کفش و یا کف پای کسی نجس می‌شود، همین که مقداری روی زمین خشک (خاک و سنگ) راه برود و خود نجاست برطرف شود، پا و

کفش او پاک می‌شود و نیازی به شستن ندارد. و یا اگر در و دیوار و یا زمین خانه نجس شده باشد و بعد از برطرف کردن خود نجاست هنوز خیس باشد، اگر نور مستقیم آفتاب به آن بتابد و آن را خشک کند، پاک می‌شود و نیازی به شستن با آب ندارد. پس همان‌طور که می‌بینید، زمین و آفتاب هم می‌توانند بعضی چیزهای نجس را پاک کنند ...

بیشتر بدانیم

با توجه به آنچه در این درس خواندیم، گزینه‌های درست را از گزینه‌های نادرست جدا کنید:

- ۱- برای پاک کردن لباس خون‌آلود، ابتدا باید خود خون را برطرف کنیم.
- ۲- اگر بدن یا لباس ما با ادرار آلوده شد، برای پاک کردن کافی است آنها را با دستمال تمیز پاک کنیم.
- ۳- لباس نجسی که خیس است، اگر با نور مستقیم آفتاب خشک شود، پاک می‌شود.
- ۴- اگر کف پای ما نجس شده باشد، با راه رفتن روی موکت اتاق و یا موزاییک پاک می‌شود.
- ۵- اگر یکی از اعضای وضو نجس باشد و کسی بدون پاک کردن آنها وضو بگیرد، وضویش باطل است.
- ۶- اگر لباس یا بدن ما در اثر تماس با ادرار یا مدفوع گوسفند یا کبوتر آلوده شد، برای نماز واجب نیست آن را پاک کنیم.
- ۷- خون حشرات و ماهی‌ها نجس است.

- ۱- بنا به فرموده امام حسن **علیه السلام** مردم چه وقتی به ارزش نعمت‌های خداوند پی می‌برند؟
- ۲- چرا خداوند بعضی چیزها را برای مردم حرام و بعضی چیزها را حلال کرده است؟
- ۳- نور آفتاب در چه شرایطی می‌تواند زمین و یا دیوار نجس را پاک کند؟
- ۴- برای پاک کردن چیزهایی که نجس شده‌اند چه باید کرد؟

الهی

پروردگارا،
ای خدای پاک و بی‌عیب؛
ای پاک‌تر از هر پاکی؛
مرا پاک گردان و با پاکیزگان محشور کن!
خداوندا،
تو را سپاس؛
سپاس که آب را پاک آفریدی و آفتاب و خاک را؛
سپاس که مرا پاک آفریدی و خواستی که پاک باشم؛
ای خوب‌ترین خوب؛
تو که پاکیزگان را دوست داری، یاریم کن؛
یاری‌ام کن که تنم را از آلودگی‌ها پاک کنم؛
و دستم بگیر تا روحم را به گناهان آلوده نسازم.